

Guía Docente				
Datos Identificativos			2019/20	
Asignatura (*)	Ilícitos Penais, Administrativos e Laborais		Código	612943306
Titulación				
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuadrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito PrivadoDereito Público			
Coordinación	Puente Aba, Luz Maria		Correo electrónico	l.puente@udc.es
Profesorado	Aba Catoira, Ana Maria		Correo electrónico	ana.abac@udc.es
	Barrio Garcia, Gonzalo			gonzalo.barrio@udc.es
	Bello Janeiro, Domingo			domingo.bello@udc.es
	Puente Aba, Luz Maria			l.puente@udc.es
	Ron Latas, Ricardo Pedro			ricardo.ron@udc.es
Web	www.dereito.udc.es/gl/maxe			
Descrición xeral				

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
A materia de Ilícitos empresariais pretende constituir unha visión das distintas categorías de ilícitos que se poden verificar no marco da empresa. Analízanse fundamentalmente as infraccións penais, e tamén os ilícitos de carácter administrativo e laboral. Como elemento de peche, examínase a responsabilidade civil do empresario derivada da comisión de feitos ilícitos. Deste modo, obtense unha visión de conxunto das distintas clases de responsabilidade da empresa y o empresario pola comisión de actos ilícitos de diversa natureza, examinando, por un lado, as cuestións máis problemáticas en relación coa esixencia desta responsabilidade e, por outro lado, aqueles ilícitos de especial relevancia en cada momento, sexa pola súa frecuente verificación, sexa por verse afectados por reformas lexislativas: sirvan como exemplo as modificacións que nos últimos tempos veu experimentando o Dereito do traballo, o procedemento administrativo sancionador, e determinadas cuestións de Dereito penal da empresa como por exemplo a introdución da responsabilidade penal das persoas xurídicas.		AP1	BP1 CP4
		AP2	BP2 CP6
		AP5	BP3 CP7
			BP4
			BP5
			BP6
			BP7
			BP8
			BP9
			BP12
			BP13
			BP14

Contidos	
Temas	Subtemas

1. Dereito administrativo sancionador	1.1. Principios e aspectos xerais do procedemento administrativo sancionador.
2. Infraccións laborais e de Seguridade Social	1.2. Examen do procedemento administrativo sancionador.
3. Dereito penal da empresa	1.3. Especial referencia aos programas de cumprimento normativo no ámbito empresarial.
4. A responsabilidade civil do empresario	2.1. Órganos administrativos laborais.
	2.2. Infraccións e sancións na orde social.
	2.3. Procedementos administrativos laborais.
	2.4. Especial referencia aos protocolos de prevención de riscos laborais.
	3.1. Cuestións de parte xeral de Dereito penal da empresa: especialmente, autoría e participación, e responsabilidade penal das persoas xurídicas.
	3.2. Delitos cometidos no ámbito empresarial: especial referencia a delitos de carácter patrimonial e económico.
	3.3. Especial referencia aos programas de cumprimento normativo en relación coa responsabilidade penal das persoas xurídicas.
	4.1. Natureza e elementos da responsabilidade civil do empresario derivada de feitos ilícitos.
	4.2. Relación de causalidade entre acción e dano, e criterios de valoración do dano causado. Fixación da indemnización.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 B4	16	0	16
Estudo de casos	B5 B7 B8 B12	4	0	4
Proba práctica	A5 B1 B2 B3 B6 B9 B13 B14 C4 C6 C7	5	125	130
Atención personalizada		0		0
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	As sesións presenciais constarán, en combinación co estudo de casos, dunha exposición por parte do profesorado en formato tipo sesión maxistral.
Estudo de casos	As sesións presenciais no serán unicamente unha clase maxistral, senón que se exporán e analizarán casos para o seu debate co alumnado.
Proba práctica	A actividade final de módulo consistirá nunha proba práctica que terá que ser exposta oralmente na última sesión do Módulo, entregando simultaneamente un esquema ou resumo da exposición. O enunciado de tal actividade xunto coas preguntas guía e instrucións serán facilitados o primeiro día do Módulo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba práctica	Para as posibles dúbidas na elaboración da Actividade final de módulo, establecerase a posibilidade de consultas e atención personalizada coa coordinadora do Módulo.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba práctica	A5 B1 B2 B3 B6 B9 B13 B14 C4 C6 C7	A proba práctica consistirá na exposición oral da resolución dun/s caso/s que se facilitarán o primeiro día do Módulo. Teranse que resolver e argumentar xuridicamente as cuestións específicas que se formulan en relación con o/s caso/s práctico/s, con base en previa búsqueda xurisprudencial e na selección de bibliografía recomendada. O traballo será realizado en grupos, e na exposición oral intervirán todos os membros do grupo (tendo en conta as especificidades do alumnado matriculado a tempo parcial con dispensa académica de asistencia). Así mesmo, o día da exposición entregárase un breve esquema ou resumo do traballo realizado.	100

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	AAVV, Memento experto sobre responsabilidad penal y procesal de las personas jurídicas, Francis Lefebvre, Madrid 2015. MARTÍNEZ-BUJÁN PÉREZ, C., Derecho penal económico y de la empresa. Parte especial, Tirant lo Blanch, Valencia 2019. NIETO, A., Derecho administrativo sancionador, Tecnos, Madrid 2012.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías